

ICOMOSin Suomen osasto r.y.

JÄSENTIEDOTE
Joulukuu / 2015

SISÄLTÖ

1. ICOMOSin Suomen osasto r.y. etsii sihteeriä
2. COMMON HERITAGE –julkaisu nyt myös netissä
3. Varsovan konferenssi: Maija Kairamon puheenvuoro ICOMOSin 50-vuotisjuhlaistunnossa
4. Syys-seminaari Verlassa lauantaina 5.9.2015
5. Japanin yleiskokous
6. Pikkujouluhengessä Joutsen Apteekissa 16.11.2015
7. Tanskan ICOMOSin seminaari Helsingörissä 14.-15.11.2015 aiheena ”Kaupunki- ja maisemakehitys ja maailmanperintökohteet”.
8. Helena Björkin ja Minna Silverin matkakertomukset
9. Vanhan Rauman tilanne
10. Muuta: Väitöstilaisuus 8.1.2016: Anca Dumitrescu : "The Management of Change in Finland's Wooden Historic Urban Landscapes -Old Rauma"

1. ICOMOSin Suomen osasto r.y. etsii sihteerää

Suomen ICOMOSin sihteerinä kaksi vuotta toiminut FM Malla Meriniemi jättää tehtävänsä ja yhdistys hakee uutta sihteerää.

Hallituksen sihteerin tehtäviin kuuluvat yhdistyksen kokousten valmisteluun, dokumentointiin ja jälkihoitoon liittyvät tehtävät sekä viestintätehtäviä (sähköisen jäsenkirjeen toimitaminen, kotisivun <http://www.icomos.fi> ja Facebook-sivujen ylläpito).

Yhdistyksen hallitus kokoontuu n. 6-8 kertaa vuodessa ja maailmanperintötyöryhmä 2-3 kertaa vuodessa. Jäsenmäärä on n. 180 henkilöä, jotka edustavat rakennussuojelun ja restauroinnin ammatillista osaamista. Yhdistyksellä on erikseen jäsensihteerin ja taloussihteerin. Kielitaito on eduksi. Tehtävän hoidosta maksetaan palkkiota.

Suomen ICOMOS r.y on kansainvälisen rakennussuojelun ja restauroinnin neuvoston ICOMOSin (International Council on Monuments and Sites) kansallinen osasto. Sen toiminta on sekä kansallista että kansainvälistä. <http://www.icomos.org>

Hakemus, johon liitetään lyhyt ansioluettelo lähetetään osoitteeseen puheenjohtaja(at)icomos.fi 31.12.2015 mennessä.

2. COMMON HERITAGE –julkaisu nyt myös netissä

ICOMOSin Suomen osasto ry:n ja Rakennustaiteen seura ry:n tuore yhteisjulkaisu "COMMON HERITAGE. The multicultural heritage of Vyborg and its preservation. Proceedings of the international seminar 13.-14.2.2014 at the Alvar Aalto library in Vyborg." on nyt luettavissa näköisversiona yhdistyksen internetsivuilla osoitteessa:

<http://www.icomos.fi/sivut/julkaisut.php> .

Julkaisu on englannin- ja venäjänkielinen.

3. Varsovan konferenssi: Maija Kairamon puheenvuoro ICOMOSin 50-vuotisjuhlaistunnossa

Kansainvälinen ICOMOS juhlisti 50-vuotismerkkivuottaan konferenssilla "Heritage in Transformation. Heritage protection in the 21st century problems, challenges, predictions" Puolan Varsovassa 22.-24.6.2015. Puheenvuorot käsittivät Venetsian julistuksen syntyä aina tämän päivän "demokraattiseen" lähestymistapaan kulttuuriperinnön vaalimisessa ja restauroinnissa. Tilaisuudessa keskusteltiin myös yhteistyöstä kolmannen sektorin kanssa esimerkkeinä maailmanperintökohteiden hoito- ja käyttösuunnitelmien laatiminen.

Juhlallisuudet huipentuivat Varsovan entisessä kuninkaanlinnassa pidettyyn juhlaseminaariin, jossa kunniavieraina olivat kaksi ICOMOSin perustajajäsentä arkkitehti Maija Kairamo ja professori Cevat Erder. Kristallikruunujen ja lukuisten peilien välkeissä pidetty juhlakonferenssi toi esille muistot ICOMOSin perustamisen ajankohdasta mutta yhtä lailla nykypäivän maailmantilanne oli esillä kunniavieraiden esityksissä.

Kunniavieras Maija Kairamon puhetta kuuntelevat mm. ICOMOSin presidentit, oikealta vasemmalle prof. Roland Silva, prof. Michael Petzet ja Gustavo Araoz. / Margaretha Ehrström

Puolan ICOMOSin puheenjohtaja on kukittanut Maijan. / Margaretha Ehrström

Kansainvälisen ICOMOSin kunniajäsen Maija Kairamo piti konferenssissa seuraavan ICOMOSin vaiheista kertovan esityksen:

ICOMOS nousi sodan jaloista. Sen perustava kokous pidettiin Varsovassa ja ensimmäinen yleiskokous Krakovassa kesäkuussa 1965. Kuvassa Krakovan kauppahalli.

Erityisesti pidettiin tärkeänä, että sotien epäinhimillisyyttä ei saa unohtaa. Siksi esimerkiksi Auschwitzin jäänteet säilytetään historiallisina muistomerkkeinä.

ICOMOSin 15-vuotisjuhla 1980 Krakovassa Wilanovin linnassa, puhumassa Bernard Feilden.

ICOMOSin 15-vuotiskokouksen ekskursionilla tutustuttiin myös sodassa säilyneitten pikkukaupunkien dogmaattiseen palauttamiseen "alkuperäiseen" asuunsa. Alkoi rekonstruktion kritiikki. Nousi esiin historiallisen kerrostuneisuuden tärkeys kulttuuriperinnön totuudenmukaisuuden (autenttisuuden) kannalta.

Varsovan kuninkaanlinna nousee raunioista. Perustusten joukosta löytyneet fragmentit nostettiin entisille paikoilleen ja ennen sotaa tehtyjen tarkkojen dokumenttien pohjalta linna rekonstruoitiin kustannuksia säästämättä. Varoja koottiin innokkailla kansalaiskeräyksillä.

Kuninkaanlinnan kellarissa näkyvät miehittäjien poraamat suutareiksi jääneiden miinojen reiät.

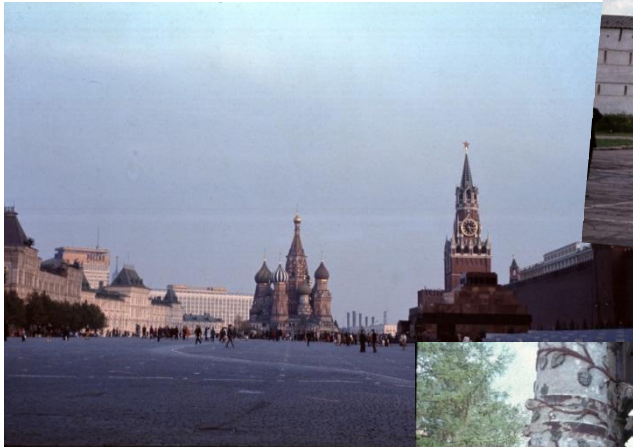

Uskomattoman tarkasti rekonstruoidut sisätilat ja linnan piha. Kellarissa on erinomainen sodan ja jälleenrakentamisen museo.

Viides yleiskokous 1978 Moskovassa ja ekskursio Zagorskiin. Venäläisen restauroinnin ja rekonstruktiotaidon paraatiesimerkkejä.

Kuudes yleiskokous Firenzessä ja ekskursio Roomaan 1984, eurooppalaisen kulttuurihistorian todellinen Pantheon.

Vaubanin linnoitusteorioiden pohjalta on maisemia muokattu kaikkialla maailmassa. Kahdeksas yleiskokous Washingtonissa 1987. Atlantin rannalla kohdatut linnoitusnäkyvät voisivat olla vaikka Suomenlinnasta.

ICOMOS on vuosikymmenten kuluessa merkinnyt kulttuuriperinnön suojelijoiden maailmanlaajuisia ystävyssuhteita ja ammattimaisia kontakteja ja siten kasvattanut eri kulttuurien keskinäistä ymmärrystä ja konservointi- ja restaurointitaitojen ja periaatteiden kehittymistä.

Kuvassa Stanislav Lorenz, ICOMO-Sin 1965 perustavan kokouksen isäntä, joka sodan ja natsimiehityksen aikana henkensä kaupalla pelasti puolalaisia kansallisaarteita. Todellinen kulttuuriperinnön suojelun sankari kertomassa allekirjoittaneelle noviisille Varsovan kuninkaanlinnan kohtaloista.

Owe Hidemarkin suunnittelemaat Skoklosterin linnan ja muut restauroinnit opettivat suomalaisille hellävaraisen restauroinnin filosofian.

Oikealla Bernard Feilden, joka ratkaisevasti vaikutti siihen, että Suomenlinnasta tuli maailmanperintökohde.

Seitsemäs yleiskokous 1984 Dresdenissä, jonka liittoutuneet barbaarisesti pommittivat toisen maailmansodan lopulla. Kaupunki nousi uudelleen sodan raunioista.

Dresdenin Frauenkirchen dramaattinen raunio ja sen rekonstruktio, josta alkuperäisistä palasistaan huolimatta tuli krokanikakkumainen satu ja suuri pettymys. Niin kauan kuin on sotia, olisi raunio pitänyt säilyttää sodanvastaisena julistuksena.

ICOMOSin eettinen perusta on jatkuvaa kamppailua rauhan puolesta. Tämä on yhä ajankohtaista esimerkiksi IS:in julmuuksien takia.

4. Syys-seminaari Verlassa lauantaina 5.9.2015

ICOMOSin Suomen osasto ry ja Teollisuusperintöseura ry järjestivät yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa Verlassa maailmanperintökohteen suojelua käsittelevän seminaarin syyskuussa. Tilaisuus oli osa Euroopan kulttuuriympäristöpäivien tapahtumia.

Tapahtumaan osallistui lähes

60 henkilöä, erityisesti lähialueen asukkaita oli paikalla runsaasti.

Tilaisuus koostui aamu- ja iltapäivän asiantuntijapuheenvuoroista, joiden välissä nautittiin makasiinikahvilan lounaasta ja jaloiteltiin Jussi Lemminkäisen johdolla opastetulla kierroksella Verlan ympäristössä, vanhassa puuhiomossa ja pahvitehtaassa. Myös Verlan tehdasmuseon johtaja Ville Majuri täydensi opastusta omilla tiedoillaan mm. hiljattain valmistuneesta suojapatoprojektista.

Asiantuntijapuheenvuoroissaan arkkitehti Maija Kairamo, arkkitehti, Suomenlinnan hoitokunnan entinen johtaja Maire Mattinen, arkkitehti Sakari Mentu ja kulttuurineuvos Eero Niinikoski kertoivat maailmanperintökohteiden suojelusta ja hoidosta kansainvälisen, monumenttien suojelua linjaavan Venetsian julistuksen keskeisten periaatteiden pohjalta.

Kiitos kaikille mukana olleille onnistuneesta retkipäivästä!

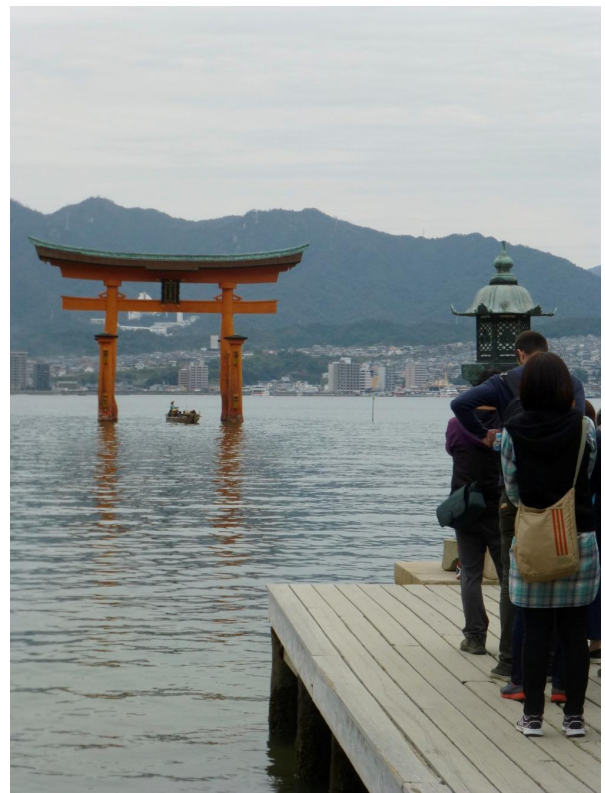
Opas Jussi Lemminkäinen johdattaa osallistujajoukon pitkospuille.

5. Japanin yleiskokous

Viimevuotisessa Firenzen yleiskokouksessa hyväksyttiin kansainväliselle ICOMOSille uudet säännöt, joiden mukaan ICOMOS järjestää vuosittaiset yleiskokoukset (Annual General Assembly). Uusien sääntöjen mukainen, ensimmäinen vuosikokous järjestettiin Japanin Fukuokassa 26.-29.10.2015. Suomesta paikalla olivat ICOMOS:n pääsihteeri, Suomen osasto r.y.:n varapuheenjohtaja Kirsti Kovanen ja Suomen osaston puheenjohtaja Margaretha Ehrströmin valtuuttamana Suomen osaston hallituksen jäsen Netta Böök. Seuraavassa Kovanen ja Böökin matkakertomus Japanin kokouksesta:

Kyushun saaren pohjoisosassa sijaitseva Fukuoka, ”onnenmäki”, on tyypillinen japanilainen miljoonakaupunki. Kaupunkikuva-neuvottelukunta ei ole rajoittamassa, ja miljöö onkin parhaimmillaan illalla mainosvalojen iloisessa loisteessa. Vanhasta kulttuurista kertovat temppelit ja kaupungin suurimmassa puistossa sijaitsevat feodaaliherran linnanrauniot.

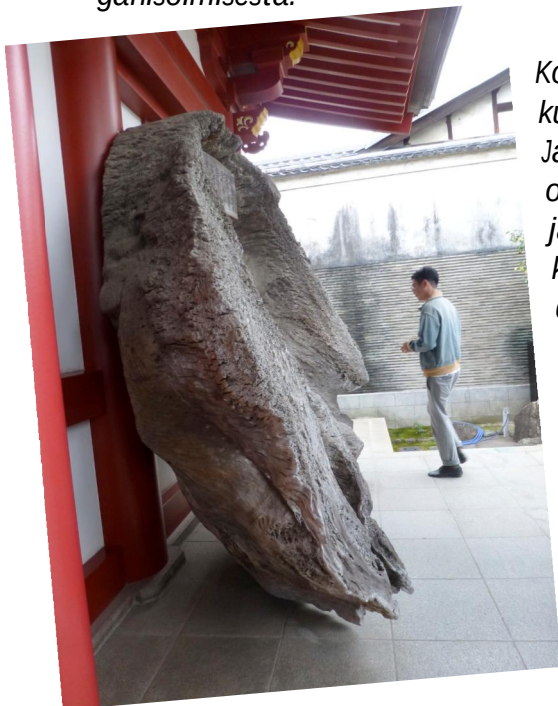
Fukuoka on myös Japanin ICOMOSin komitean puheenjohtajan Yukio Nishimuran kotikaupunki, ja sen tuntumassa on kohteita, joita esitetään vuosina 2016–2017 maailmanperinnöksi. Siinä ainakin kaksi syytä, miksi ICOMOSin syyskokous pidettiin vuonna 2015 juuri Fukuokassa. Japanin arvostus ICOMOS:n toimintaan ilmeni näyttävissä tapahtumissa ja korkean tason edustuksessa.

Syyskokousten uutuutena oli pieni väli vuoden vuosikokous, joka on tullut pakolliseksi sääntöuudistuksen myötä ja joka pidetään lähinnä tilien ja talousarvion hyväksymisen vuoksi vuosittain. Uutta oli myös se, että ensimmäistä kertaa oli kenen tahansa mahdollista seurata kokouksia videon kautta Youtubessa. Jännittävintä kokouksissa olivat Advisory-komitean vaalit, joissa valittiin kolme virkailijaa sekä tieteellisille komiteoille (Sheridan Burke/20CA, Susan McIntyre-Tamwoy/ICICH ja James Reap/ICLAFI) että kansallisille komiteoille (Deirdre Mc Dermott/Irlanti, Hae-Un Rii/Korea ja Ofelia Sanou/Costa Rica). Heidän joukostaan valittiin sitten Advisory-komitealle puheenjohtajaksi Sheridan Burke ja varapuheenjohtajaksi Deirdre McDermott. Suomesta paikalla olivat ICOMOS:n pääsihteeri Kirsti Kovanen ja Margaretha Ehrströmin valtuuttamana Suomen kansallisen komitean edustajana Netta Böök. Viimeksi mainittu piti tieteellisessä symposiumissa, jonka teemana oli *Risks to Identity*, esityksen *From Amnesia to a Multicultural Tourist*

Kuva: Kirsti Kovanen

Attraction. The Case of Vyborg. Iltakokousten joukossa oli myös neuvottelu Venäjän ICOMOSin uuden väliaikaisen neuvoston edustajien kanssa kansallisen osaston uudelleen organisoimisesta.

Kokoukseen liittyi hyvin järjestettyjä, yleissivistäviä ekskursioita. Temppleri- ja pyhäkköekskursiolla selvisi, että Japaniin saapuivat Korean ja Kiinan meriyhteyksien ansiosta Fukuoka kautta ainakin buddhalaisuus, vihreä tee ja jauhomylly. Se ei selvinnyt, miten kävi kaupungin lukuisten temppelien ja pyhäkköjen toisen maailmansodan pommituksissa – ovatko nykyiset temppelit rekonstruktioita?

Hiroshiman Miyajimassa olevan Itsukushiman shinto-temppelin torii-portti, joka uusittiin yli 400 vuoden ikäisenä 1800-luvun lopulla. Siivu alkuperäisen pylvään juurta on tallessa temppelin katoksen suojassa. / Kirsti Kovanen

Tuleva maailmanperintöesitys, Munakatan alue, joka koostuu Okinoshiman pyhästä saaresta ja siihen liittyvistä kohteista Ōshiman saarella ja Kyushulla, ei herättänyt samoja kysymyksiä. Kokonaisuus liittyy paitsi Japanin varhaisiin yhteyksiin meren poikki Koreaan ja Kiinaan myös shintolaisuuden kehitykseen erityisesti 300–800-luvuilla. Maisemat olivat vaihtuvia; niissä alkoi nopeasti uskoa shintolaisiin jumaluuksiin.

ICOMOSin kokouksissa esiteltiin erilaisia keinoja nuorten mukaan saamiseksi jäseniksi ja toimintaan. Mm. Italian esityksestä aloitetaan Eurooppa-ryhmän piirissä mentorointia. 50-vuotisjuhlien illallisella Irlannin osaston puheenjohtaja Peter Cox kertoi, miten Irlannissa satsataan nuorten houkuttamiseen mukaan toimintaan: kokouksiin kutsutaan vuorokuukausittain puhuja ICOMOSin piiristä ja sen ulkopuolelta – myös nuoria. Lisäksi hallitus kutsuu oma-aloitteisesti asiantuntijoita ja käsityöläisiä mukaan toimintaan ja jäseniksi. Sama voisi toimia Suomessakin.

Yksi Munakatan kolmen jumalattaren tempeleistä, Ōshiman saarella sijaitseva Nakatsu-Miya. / Netta Böök

Lisätietoa kokouksesta: <http://www.icomos.org/en/about-icomos/governance/general-information-about-the-general-assembly/annual-general-assembly-2015>

6. Pikkujouluhengessä
Joutsen Apteekissa 9.11.2015

ICOMOSin Suomen osasto r.y.:n perinteen loppuvuoden kohdekäynti tehtiin tänä vuonna viimeiseen vanhanajan apteekkiin, 103-vuotiaaseen Helsingin Joutsen Apteekkiin, jonka jugend-kalusteet ovat säilyneet pitkälti alkuperäisinä aina 1900-luvun alusta asti.

Kassakone on yksi harvoista Joutsen Apteekin uusi-
tuista työvälineistä. Kuvan kassakone poistui käytös-
tä vasta 1960-luvulla. / Aura Kivilaakso

Tilaisuus aloitettiin Leena Marsion johdatuksella aineettomaan kulttuuriperintöön, josta Joutsen Apteekin omistaja Bengt Mattila jatkoi farmasian ja Joutsen Apteekin historiaan. Esitelmiä kuunneltiin pikkujoulutarjoilun lisäksi apteekkarin salmiakkia ja merimies-mallia, eli tankolakritsia, maistellen. Erityisesti vanhanajan lääkeaineet sekä entisajan luontaislääkintä herättivät vilkasta keskustelua.

Kiitos kaikille osallistujille! Lisätietoa Joutsenapteekista: <http://www.joutsenapteekki.fi/>

Leena Marsio työskentelee Museovirastossa aineettoman kulttuuriperinnön koordinaattorina. / Aura Kivilaakso

7. Tanskan ICOMOSin seminaari Helsingörissä 14.-15.11.2015 aiheena
”Kaupunki- ja maisemakehitys ja maailmanperintökohteet”

Tanskalaisia maisema-arkkitehteja ja viranomaisten edustajia oli kerääntynyt runsaslukaisesti kuuntelemaan esityksiä Kronborgin ja Jellingenin maailmanperintökohteiden maisemaan ja ympäristöön liittyvistä muutoksista.

Kronborgin linna on viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttunut teollisuusmaiesta laivanrakentamisen ympäristöstä avaraksi, puistomaiseksi linna- ja linnoitusalueeksi. Pitkien kaupungin ja Tanska Kulturstyrelsenin välillä käytyjen keskustelujen tuloksena, joiden huipentumaksi järjestettiin arkkitehtikilpailu ympäristö on muuttunut kulttuuri-toimien alueeksi. Entinen korjaus- ja laivanrakentamisen telakka palvelee tänään merimuseona ja tehdasrakennukset, jotka ovat saaneet uudet julkisivut toimivat kaupungin kirjaston tiloina. Muutoksen tavoitteena oli entisen suljetun tehdasalueen avaaminen kaupunkilaisten ja mutta myös matkailijoiden käyttöön.

Uusi merimuseo on sijoitettu entiseen telakka-altaaseen. / Margaretha Ehrström

Entinen standardinomainen tehdasrakennus on saanut uuden tilaa, valoa ja varjoja luovan julkisivun. Sisällä on avarat kirjasto- ja kokoustilat. / Margaretha Ehrström

Kokousväki on syventymässä kuuntelemaan selostusta Kronborgin linnasta. Taustalla on kovaäänisiä, joista kuuluu hevosten hirnuntaa, kavioiden kopsetta ja päällystön komennuksia. Vain hajut puuttuvat. Tässä kohdin voisi pohtia missä "hyvän maun" raja kulkee kohteen esittelyssä. / Margaretha Ehrström

8. Helena Björkin ja Minna Silverin matkakertomukset

Matkakertomus

CIVVIH ICOMOS 2015 vuosikokous ja tieteellinen symposium

16.-19.9.2015 Hermoupolis, Syros, Kreikka

Helena Björk,

Expert member, voting member

ICOMOSin kansainvälisen historiallisten kaupunkien ja kylien komitean (CIVVIH) kuluva vuoden kokous otsikolla "Heritage, driver of historic towns and urban landscapes sustainable development" pidettiin Hermoupolisin kaupungissa Kykladien saaristoon kuuluvalla Syroksen saarella Kreikassa. Osanottajia oli n. 50 henkilöä.

Kokouksen ja symposiumin tiedot ja esitykset löytyvät linkistä

<http://civvih.icomos.org/?q=node/200> ja vaalitulokset linkistä

<http://civvih.icomos.org/?q=node/146>.

Osallistujat ryhmäkuvassa Hermoupolisin kaupungintalon edessä. / Helena Björk

Ensimmäinen sessio esitteli Syrosta ja sen pitkää kulttuurihistoriaa. Sieltä oli kotoisin Pherecydes, kreikkalainen ajattelija 6. vuosisadalta e.Kr.: "Gifts that Earth delivers should be used with respect and determinism in order to be sustainable"

Toisessa sessiossa esiteltiin workshopit, joita oli kaksi:

A. Spatial transformation and the management of historic towns, cities and urban areas landscapes. (Quality of life, land use planning, renovation and restoration projects, preservation and revival of historic cities and urban areas).

B. Sustainable tourism development on historic towns, cities and urban areas. (The context of the changing environment to retain the authenticity and integrity).

Alustuspuheenvuoroissaan Sofia Avgerinou Kolonias ja Samir Abdulac toivat esiin kansainväliset sopimukset ja julistukset, joitten pohjalta työskentelemme tavoitteena kestävä kehitys, sekä erityisesti tämän päivän ongelmat historiallisten kohteiden hävittämisestä, esimerkiksi Syyriassa.

Kolmas sessio koostui workshopeista. Workshopit A ja B pidettiin yhtä aikaa. Osallistuin teemaan A, jossa oli 12 hyvin valmisteltua esitystä, jokaiselle oli varattu aina 10 min aikaa. Niiden jälkeen käytiin vilkasta keskustelua. Monissa esityksissä käytiin läpi alustusten teemoja, mutta pääosin esitykset kohdistuivat oman työkentän esittelyyn ja yhteenvetoihin siitä. Kuulimme Viron lukuisten kartanoitten kunnostuksista koulukäyttöön, palestiinalaisten kivirakentamisesta ilman laastia, puurakennusten arkkitehtuurista ja säilyttämisestä Venäjällä, Korean kaupunkien säilyttämispolitiikasta, muutoksen hallinnasta, Brüsselin Grand-Placen inventoinnista, konservoinnista ja kunnossapidosta, pohdintoja kulttuuriympäristöjen roolista kestävässä kehityksessä, Saksan kulttuuriympäristöjen suojelusta ja hallinnosta, japanilainen esimerkki historiallisen kaupungin keskustan elvyttämisestä, Brasiliasta empiirinen todistus historiallisen keskustan säilyttämisestä, Heritage home-ohjelman esittely Clevelandista USAsta ja Tunisin kaupungin kehityksestä ja toteutetuista korjaushankkeista.

Neljäs sessio koostui ensin kestäväen kehityksen tavoitteista & Habitat III, sitten symposiumin päätöksestä, jota seurasi yleiskokous ja vaalit. Sofia Avgerinou Kolonias jatkaa puheenjohtajana ja varapuheenjohtajiksi valittiin Samir Abdulac, Teresa Colletta ja Danuta Klocek Kozłowska.

Ensimmäisen päivän iltana Syroksella oli järjestetty mielenkiintoinen kävelykierros Hermoupolis kaupungissa. Ensimmäiset talot kaupunkiin rakennettiin 1821 ja 1835 välisenä aikana. Ensimmäinen katusuunnitelma on vuodelta 1837 ja se muodosti pääkatuineen, aukioineen ja julkisine rakennusten sijainteineen lähtökohdan nykyiselle uusklassiselle kaupungille. Kierroksen lomassa pääsimme myös kurkistamaan sisälle kahteen mieleenpainuvaan asuntoon.

Toisen päivän iltana oli Europa Nostran palkintoseremonia kauniisti kunnostetussa Apollon teatterissa (1862-64) ja sen jälkeen kaupungintalon (1876-89) sisäpihalla pieni cocktail-tilaisuus. Europa Nostra palkinnon sai HER.M.e.S.:Hermoupolis Digital Heritage Management, Syros-projekti. Erittäin mielenkiintoinen ja innovatiivinen digitaalinen inventointiprojekti, lisää tietoa löytyy <https://hermoupolis.omeka.net/>, <https://www.youtube.com/watch?v=A2JKdFHSUPE> ja <http://www.europanostra.org/awards/166/>.

Kolmantena päivänä oli tuhansien portaitten kävelykierros pittoreskiin Ano Syroksen kaupunkiin vuoren rinteellä. Sen huipulla osallistuimme katolisen Saint George katedraalin (1832-34 jälleenrakennus) konservointi- ja restaurointi-projektin esittelytilaisuuteen kirkkosalissa.

Hermoupolis ja Ano Syros / Helena Björk

RAPORTTI 25. CIPA-SYMPOSIUMISTA TAIPEISTA TAIWANISTA

31.8.- 4.9.2015

Prof. Minna Silver

CIPAn hallituksen kokous su 30.8.2015 edelsi CIPA2015 symposiumin avajaisia. Kokous pidettiin China University of Technologyssä Taipeissa. Paikka toimi myös symposiumin tilana. Symposiumin johtajana toimi Prof. Alex Yen. Hallitus viimeisteli tulevan symposiumin ohjelmaa, erilaisia aktiviteetteja seuraavaksi vuodeksi, ja Istanbulissa 2016 järjestettävää ICOMOSin kokousta sekä seuraavan CIPA-symposiumin paikan valintaa. Valinta päättyi vuoden 2017 osalle Ottawaan, Kanadaan, jonne myös Digital Heritage – järjestö suunnittelee kokousta.

Allekirjoittanut esitteli hallitukselle suunnittelemansa CIPA-workshopin Syyrian muinaismuistojen säästämiseksi. Se pidetään Wienissä Lähi-idän arkeologian kansainvälisessä kongressissa huhtikuussa 2016. Hallitukseen valittiin myös kolme uutta jäsentä. Ehdotuksestani liitännäisjäseneksi valittiin arkkitehtuurin prof. Grazia Tucci Firenzen yliopistosta.

Mehua Taipeissä. / Minna Silver

Kiinalaiset isännät järjestivät esimerkillisen symposiumin. CIPA (ICOMOSin ja ISPRS yhteisjärjestö) on kulttuuriperinnön dokumentointiin keskittynyt organisaatio, jonka alkuperäinen toiminta-alue oli arkkitehtuurin fotogrammetrinen dokumentointi, mutta joka on laajentanut toimintakenttäänsä kiinteään materiaaliseen kulttuuriperintöön yleensä. Koska organisaatio on epäpoliittinen, paikalle oli saapunut useita edustajia manner-Kiinasta, ja heiltä kuultiin myös useita esitelmiä. Parhain artikkelikin valittiin kiinalaisten joukosta, toiseksi parhain Taiwanista. Symposiumiin kuului yksi retkipäivä Taiwanin kohteisiin ja useita sosiaalisia tapaamisia illallisten sekä pormestarin vastaanoton merkeissä.

Avajaisten juhlapuhujina toimivat ICOMOSin presidentti Gustavo Araoz, World Monuments Fundin johtaja Bonnie Burnham, CIPAn entinen presidentti Peter Waldhäusl, ISPRS:n komissio V:n puheenjohtaja Fabio Remondino, ja CyArkin edustaja sen operatioiden johtaja Scott Lee. Araoz käsitteli yleisiä dokumentoinnin teemoja, WMF:n edustaja kertoi rahaston restaurointikohteista, Waldhäusl sekä Remondino valottivat CIPAn historiaa ja CyArkin edustaja kertoi 500 maailmanperintökohteen dokumentoinnista. Paikalla oli myös ICORPin presidentti Rohit Jigyasu. Hän veti symposiumia edeltävää katastrofivalmiuksia koskevaa workshopia. Getty-konservointi-instituutti osallistui David Myersin johdolla ARCHES-ohjelman esittelyyn symposiumia edeltävässä workshopissa.

Burnhamin esityksestä. / Minna Silver

Esitysten aiheet olivat vaihtelevia ja mielenkiintoisia. Arkkitehtuurin fotogrammetria oli edelleen yksi keskeisistä aloista, mutta mukana oli myös arkeologiaa ja vakavia pelejä, joita käytetään kulttuuriperinnön kasvatuksen ja opetuksen tarkoituksiin mm. turismin ja museokierrosten elävöittämiseksi. 3D on edelleen dokumentoinnin keskeisiä tavoitteita. Rakennusten 3D-mallinnokset, kaivausten 3D-dokumentointi ja kuvamateriaalin crowd sourcing –tekniikka 3D-mallinnosten luomiseksi on tullut yhä yleisemmäksi. Kuvista muodostettavat 3D-mallinnokset ovat olleet jo vuosia tiedossa, mutta tästä digitaalisen ajan rakenteiden liikkeeseen perustuvasta menetelmästä on kehitetty yhä monimutkaisempia algoritmeihin perustuvia menetelmiä.

Laser-keilauksen eri sovellutuksia esiteltiin ja valon säätöä maalausten dokumentoinnissa. Innovatiivisesti kiinalaiset esittivät maalausten ja patsaiden konservoinnissa mahdollisuuden esittää kohteiden vaiheita 4D muodossa esim. patsaiden vaihtuneita värejä. Museonäyttelyiden rakentaminen ja tilaan sekä aikaan sukeltamisen tekniikat olivat myös esillä. Vedenalaista arkeologiaa esiteltiin mm. julisteissa, ja sen dokumentointiprosesseja. Modernien kaupunkien katunäkymiin oli sovellettu gestalt-psykologiaa ja näkyvyysanalyysjä tornirakennelmista.

Erikoiset tietokannat ja niiden verkkosovellutukset olivat monien esitelmien aiheina. Paikkatietojärjestelmät eli GIS erilaisten informaatiojärjestelmien pohjana on edelleen käytetty ratkaisu, mutta vaatimukset ovat laajentuneet 3D:n esittämismahdollisuuksiin ja jopa multidimensioihin. BIM eli building information modelling oli saanut symposiumissa myös huomiota.

Katastrofialueilla, kuten Syyriassa ehdittiin ennen sotaa kuvata useita kohteita ja kuvamateriaalia voidaan käyttää kohteiden 3D-mallinnoksessa. Allekirjoittanut esitelmöi kahteen otteeseen Palmyrasta, jonka tuhoaminen oli ISISin toimesta samalla meneillään. Kun esitelmöin kuuluisista hautatorneista, ISIS räjäytti parhaiten säilyneitä hautatorneja seuraavana päivänä. CIPA kehittää johdollani Syyrian muinaismuistojen dokumentointiaineistoja koskevaa tietokantaa, joka on tarkoitus esitellä Wienissä ensi keväänä.

Tilanne ISISin hallitsemilla alueilla Syyriassa ja Irakissa on paljolti kulttuuriperinnön suojelun ulottumattomissa, ja workshopit sekä symposiumit suunnittelevat, miten ISISin jälkeiseen aikaan ja uudisrakentamiseen ryhdytään. UNESCO on tukalassa tilanteessa kuitenkin pystynyt tarjoamaan ”ensiapua” kouluttamalla Beirutissa jonkin verran ISISin alueen ulkopuolella Syyriaa suojelevia museotyöntekijöitä. Mm. ICORP ja CIPA ovat osallistuneet kyseiseen koulutukseen.

9. Vanhan Rauman tilanne

Icomosin Suomen osasto on ollut huolissaan Vanha Rauman maailmanperintökohteen suoja-alueelle suunnitellusta suuresta kauppakeskuksesta. Maailmanperintökomitea on vuonna 2014 määritellyt Vanhan Rauman monipuoliset kaupalliset palvelut ja pienliikkeet Vanhan Rauman erityisiksi yleismaailmallisiksi arvoiksi. Suunniteltu kauppakeskus toisi alueelle useita kymmeniä (ehkä yli 50) uusia liiketiloja, joiden pienessä kaupungissa pelätään imevän ostovoimaa ja köyhdyttävän Vanhan Rauman liikekustannusta. Suomen osasto on tuonut huolensa esiin sekä Rauman kaupungille että kansainväliselle Icomosille.

10. Muuta: Väitöstilaisuus 8.1.2016: Anca Dumitrescu : "The Management of Change in Finland's Wooden Historic Urban Landscapes -Old Rauma"

Tampereen yliopistossa järjestetään 8.1.2016 Anca Dumitrescun väitöstilaisuus ajankohtaisesta aiheesta "The Management of Change in Finland's Wooden Historic Urban Landscapes -Old Rauma".